

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike.

Inseratori: do 9 pett vrtst 1 D. od 10—15 pett vrtst 1 D 50 p. večji inseratori
pett vrtst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici pett vrtst 3 D;
poroke, zaročki velikost 15 vrtst 30 D; ženilne ponudbe beseda 75 p.
Popust le pri narodili od 11 objav naprej. — Inserator davek poseben.

Vprašanjem glede inseratorov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnalstvo "Slov. Naroda" in "Naradna tiskarna" Knaflova
ulica št. 5, priljubo. — Telefon št. 304.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon štev. 34.

Dopis sprejema je podpisano in zadostno frankovane.
Rokopisov se ne vrata.

Posamezne številke:
V Jugoslaviji navadne dni 1/2 D, nedelje 1 D
V inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D

Poštnina plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:

	celoletno napr. plačan	D 90—	celoletno	D 156—
polletno	45—	polletno	78—	
3 mesečno	22-50	3 mesečno	39—	
1	7-50	1	13—	

Pri morebitnem povisjanju se ima daljsa naročnilna doplačati.
Novi naročniki naj pošljijo v prvč naročnino vedno po nakaznicu.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Ameriški Jugosloveni o Italijanski politiki.

Gotovo časopisje v naši državi piše zadnje čase, da so naši ameriški šessenci izgubili ves patriotizem in da se kratkomalo ne zanimalo za jugoslovensko stvar, a je ta trditev vsaj deloma neresnična, dokazuje nastopni članek newyorskega slovenskega lista »Glas Naroda«.

V zadnjih dneh se je zgodilo nekaj posebnega s stališča neinformiranega opazovalca, a nekaj povsem umevnega s stališča človeka, ki poznava nazive, ki navdajajo italijansko politiko.

Fašisti, to je plačani banditi italijanske vlade, ki nima poguma, da bi odkrito napovedala Jugoslaviji vojno z namenom, da pobave v svoji nenasitni žep še to, kar je preostalo, so navalili na Reko ter iztrzali vlado iz rok od naroda izvoljenega predsednika.

Zanella, čeprav velik italijanski patriot, je prišel do spoznanja, da ne more s frazami nasiliti dražnih želodev.

Videl je, kako propada Reka ravno v istem znamenju italijanizma, v katerem je bila »odrešena«.

Nedavno cvetoča reška luka je pričela propadati in pogibeti! Reke so pospeševali na vse mogoče načine ravno isti »italijanski« tržački trgovci, ki so bili ravnotako silno prizadeti od »odrešenja«.

Pšenica je cvela v Trstu, dokler je bil avstriški, kaiti ves okromni trgovski promet stare Avstrije in deloma Nemčije se je vršil preko Trsta. Kdor je poznal Trst v časih pred vojno, se je moral čuditi, kaiti vse povod je bila prosperiteta kot je ni bilo opaziti v drugih svetovnih pristaniščih.

Trst pa je trpel še v onem času na bolezni — italijanizmu. Sovinistični krog, ki so se polastili vlade v mestu, s skriveno protekcijo avstrijske vlade, so bili mnenja, da bo Trst uspeval boljše, če bo plapolala nad njim italijanska trikolora.

Vsek pameten človek — in med nimi je bilo tudi dosti treznih italijanov — pa je vedel, da je Trstu namenjena pogibeli v trenutku, ko bo postal italijanski ter ločen od slovenskega zaledja.

Svetovna vojna, s domočjo katere je hotela Italija razkriti meje svojega beraškega imperija prav do

tevtoburških gozdov, ie imela za posledico stvari, o katerih se italijanskim imperialistom niti sanato ni.

Priši se do spoznanja, da ni mogoče naroda vzdržati pri življenju le s fazrami temveč, da je treba tudi jela in dela.

Kjerkoli je zaplapalata italijanska trikolora le bil povsod propadberačna in znižanje življenjskega standarda.

O tem lahko povedo leno povest naši lastni rojaki, ki so bili deležni italijanske nadvlade.

Trst je pričel propadati in sebična »italijanska signoria« v Trstu, obstoječa iz grških, nemških in slovenskih poturic, goril od Turka, si je pričela na vse kripole prizadevati, da uniči Reko kot naibolj potencialno trgovsko tekmovalko Trsta.

V ta namen je poslala na Reko fašiste, moderne mameleke, obstoječe iz kriminalcev, odpadkov italijanskega naroda, da završilo delo, katerega si tržaka signorina ni upala storiti lavno in odkrito, kaiti s tem bi kompromitirala »odrešenje« in italijansko trikoloro.

Uničenje Reke, kot naiboli potencialnega jugoslovenskega pristaša, je postalо geslo, prikrito geslo slovenskih vlade, ki stoli vedno za svojimi fašistovskimi zločinci.

Kako daleč je prišlo v tem oziru, nam kažejo žalostni dogodki, ki so se zgodili te dni.

To so dogodki, ki stavljajo na laž vse izjave zaveznikov o demokraciji, prostosti in samoodločitvi narodov.

Grda, umazana sebičnost sili vsepošvod na dan, in in vse druge »demokratične« narode presegajo v podlosti svojih ciljev in namenov Italiani.

Stari Cato je rekel: — »Ceterum censeo, Carthaginem esse delendam in z nim vred vzklikamo tudi mi, v drugačnem, modernem smislu: — Treba uničiti Italijo nestrono in egoistično!«

Zbirajte znamke za Jugoslovensko Matico!

Najslabši in najboljši.

Kdo je najslabši zakonski mož? Moja žena trdi seveda, da jaz. In ima popolnoma prav, zakaj sama je najboljša žena.

A kdo je — razen mene — na svetu najslabši zakonski mož? Zdi se mi, da trdi vsaka druga zakonska žena, da njen mož. Neki duhovnik anglikanske cerkve, ki se bavi s socioškimi vprašanji ter se peči s statistiko, pa je se stavil testvico po vzoru šolskih redov ter je razvrstil glede zakonskih vrlin moža po poklicih takole:

1.) Odličnaki: duhovniki (seveda anglikanske vere!) in kmetje;

2.) dobr: častniki vojske na kopnem in mornarice, profesori in učitelji;

3.) zadostni: trgovci, borzijanci, obrtniki, zdravniki, odvetniki in vsi svobodni poklici;

4.) komaj zadostni: književniki in novinarji;

5.) nesadostni: umetniki, igralci.

Moja žena je čitala to tabelo. Zato sem ji s triumfom dokazoval, da spadam med odličnake, saj me — kadar je posebno huda — zmerja s kmetom. Ali zoper sem pogrel, zakaj na moje največje strmenje me je porinila pod 5. kategorijo med igralce. »Celo kadar si najboljši, spadaš pod 4. točko!« pravi, dasi imam po vseh človeških božjih postavah pravico vsaj do 3. reda.

Zenski sploh niso zadovoljni s to skalo zakonskih mož, in preverjen sem, da se niti Slovenke ne bodo z njo stri-

Turške razmere na Koroškem.

»Freie Stimmen« z dne 20. t. m. prinašajo iz Velikova obširen donis. ki poroča z zadovoljstvom in skravnim cinizmom o novem nasilju nad koroškimi Slovenci. Vse kaže, da gre tu za organizirano nasilstvo, ki hoče po zgledu fašistov zatreti vsak poskus Slovencev za obnovljenje nihovega narodnega življenja. Ker še nismo podrobnejšega poročila z naše strani, prinašamo del zgoraj omenjenega članka v prevodu. Dovoli je značilen, da niti ne potrebuje obširnejšega komentaria. Glasi se

»V nedeljo 12. t. m. je patriotično prebivalstvo v mnogih izletelo v Grebinški Klošter vindišarji in Nemci, socialistični demokrati, velenemci in bauernbundlerji, kaiti tam naj bi se vršilo, kaipa da zborovanje po § 2 z župnikom-huiskičem Poljanec kot govornikom. Poljanec! Kdor ne ve, kdo je ta mož in kai hoče, ta se ne bo mogel razumeti, da to lene lahko spravi toliko ljudi dokoncu. Poljanec sicer ni prišel, pač pa dva druga, dva Jugoslovena tukaj docela tuja, neki duhovnik-huiskič, SHS državljan in prav tak učitelj. (Štimo, pač lahko natvejte svojim backom tudi največjo budalost. Dva govornika iz Jugoslavije gresta na Koroško delat propagando! Kdo se ne smejet!) Da ta dva nista prišla navduševat kmete za slavno židovsko gospodarstvo (!), bo menda jasno tudi najbornirnemu proroku svetovnega bratstva, Koroški patrioti (die Heimattreuen se imenujejo) kajih se je zbral veliko število, so prosili povelnika žandarmerije, ki le došel z 12 možmi, da nai dozove zborovalce, da se razidele, ne zredu se nobenemu nič zlega, a zborovanja po § 2 se več ne bodo trpela. Zahteva je bila kратkomalo odklonjena. Nato so zahtevali koroški patrioti da se pristopi 20 nihovih zaumnikov k zborovanju. Toda ob vratih stoeča dva stražnika, neki tui duhovnik in domači kmet sta jih trdrovratno branila vstop. Radi tega je prišlo do prepira. Stražnika sta bila vržena ob stran in skozi odorte dirli se je mudil množič pogled na kolekcijo izdelkov, povečajočih svoje oči in poždravljene s pročlivim »Ah!« Prišli je tudi do posameznih snopakov, ki bi se jim bili lahko in bolje izognili, ko bi prireditelji sprito ne-

varnega položaja to hoteli. (Ali je Se mogoča ogabnejša hinavščina?) Ali so prireditelji iz klubovalnosti, nevednosti ali namenoma povzročili spopade, se danes še ne da dognati, ampak da bi se bili dali ob pametnični postopanju prirediteljev preprečiti, bo vsak očividec priznal. (Seveda nehati zborovati! Sijaina logika! Nemci izziva, napadajo. Slovenci mirni, ne reagirajo ali krijejo se ipak pri teh). Zaradi meteža so bili prostori že pred otvoritvijo zborovanja od žandarmerije izpraznjeni. Na dvorišču so bili še nekateri računni izjugoslovenske zasedbe med koroško in jugoslovensko mislečimi Slovenci na običaju (!) način povravnani. (Kaj se pravi »običajen« način, ve vsak, kdor še se spominja na tolovaške napade, požige in tropljenja zavednih Slovencev po plebliscitu. Zato nam odkriva cinizem, s katerim se piše o teh stvareh, vse propalosti nemščarstva in nemščina na Koroškem). Narod proti narodu! kako ogaben pogled, ampak sad ne prestanega huiskanja, uprizorenega pred očmi oblasti od strani duhovščine. (Žalibog je pritisik na duhovščino tako hud, da jih ima le prav malo poguma, lavno nastopiti za pravice Slovencev. Tem večja je zloba, s katero se duhovščini podtika krvida nad lovoščinami, ki jih vpravljajo nemškonacionalna svojstvo). Poljanec res ni prišel; tudi župnik Grebinškega Kloštra, ki je razposiljal vabilna na zborovanje in dal prostor na razpolago, se ni pokazal; nekaj drugih jugoslovenskih huiskičev je teklo pred razkačeno množico, kakor od psov zasledovali začni preko polja, samo eden (!) ki bi imel govoriti, je bil na nemil način prijet. Venčar ga je rešila treznost večne. Leto niso bili prizori, ki so se nam nudili (ampak sram vas vselej ni ker sramu ne poznate!) a privoščili blili onim, da bi jih videli, ki so zani odgovorni. (O vse več bi jim privoščili! Ali naše svetne in duhovske oblasti res ne morejo več zabraniti take eksplozije? Žandarmerija ne more pomiriti razdraženo in načeljivo ogroženo ljudstvo. (Kdor drugi za huiski, ako ne individualni poročevalci večerova kova!) Ampak dolžnost deželne vlade bi bila, one prijeti za vrat, ki stoe v službi tute države in

ske pred porodom so nasajeni, pretirani in zahtevah, v ljubezni in mržnji, hitro naveličani in hlepči po novih senzacijah, novih borbah in uspehih. Po vsakem novem »porodcu« pa so krotki kakor ovčice in sladki kekor . . . no, kar se zdi pač raznini ženskam najslajše . . . In takrat so umetniki do svojih žen večji kavalirji kakor najbogatejši horzljanci, zakaj podarjajo jim v s e kar imajo (v tvarini tega navadno res ni dobiti), predvsem pa vsega samega sebe. In takrat so umetniki veseli kakor navlivi otroci ter temperamentno zaljubljeni kakor dečki, ki so objeli prvo žensko. Taki pa izzeti in blazirani horzljunci nikdar ne znajo biti!

Umetniki, književniki in novinarji so tudi vzorno odkritočrni zakoni. Kar nič se ne silijo in ne pretvarjajo. Namreč doma ne; v javnosti igrajo za vedno tem večjo komadijo. Ako se z ženami ne razumejo, jim je naravnost povедo: »Ločimo se!« Zakaj zakonskih dolgotrajnih razporov kratkomalo ne trpe. Ovirajo jih pri delu, ubijajo jih ustvarjanja. Umetnikom pa je slikanje, modeliranje, pomenje, boritve s persom, zamisljanje novih ulog all partij na odru prvo, najvažnejše v življenju, — a ljubezen ali zakon le dekoracija.

In ker so umetniki še vedno človeška kasta, ki se bo boji prav nič onesna, pred temor bez vsak poprečen Angleš: nemarčki skandal, senzacije v družbi, sočetni zakoni med njimi nekaj vankardnega. Njih zakoni so ali silno resni ali pa jih — sploh ni; pri njih stoje temperature vseeno na 70—80° R. Predno jima pada nečakano srebro do

narod vedno zonet razburiajo in spore vanj zanašajo. (Ker se bore za načrinitivne pravice svojega naroda, zasigurano v sanitgermanski mirovni pogodbi, ker mu močelo sami peti pogrebne pesmi, so iredentari). Če deželna vlada tegu ne more, na kaj se neki čaka? Žandarmerija je skušala posamezne napadence braniti in nekateri so utegnili pri tem dobiti poškodbe. Ne verjemo v spominu nam je še obnašanje žendarjev v Skocjanu in pri raznih drugih prilikah, kjer so se obnašali več kot pasivno). Kaj pa potem že pride žendarmerija do spoznanja, da le samo strelovod za nezmožnost in nedoločnost deželne vlade, ki nima poguma napraviti red in preprečiti nadaljnjo huiščino od jugoslovenske strani.

Tako »šime«! Kdor zna med vrstami čitali, je prepričan, da so se godile v Grebinškem Kloštru, t. i izven tega na slovenski zemlji župnije in brutalnosti, kakor so jih zmožne le renegatske in pobesne germanske duše. Namen je očividen, da boli ne more biti. Enkrat za vselej hočajo vsež koroškim Slovencem pogum za vsak očiten potav način življenja. Dobro poznao mehko dušo Slovencev in nobeno sredstvo jim ni preslabo. Koroški Slovenci se danes držijo z občudovanja vrednim lunaštvom. Izza plebliscata si nemška propaganda ni pridobilnilnikov. Kar jim date samozavest, to je upanje na bolše čase in zavest, da stoe za njimi in čutijo ž nimi srednji srečni bratje v svobodni domovini. Naša dolžnost je, da jih v tem upu ne varamo, da jim nudimo defensivo in moralno pomoč. Koroškim Nemcem pa kličemo: Ne zabite, da so nemške mandžune tudi pri nas. Mi se zavedamo dolžnosti, ki jih ima vsaka država do svojih državljanov pa naj bodo te ali one krvlji.

NEMIRI V BELFASTU.

Belfast, 24. marca. (Izv.) Osem oboroženih oseb je vč

— Za ruske dijake! Ruski dijaki žive pri nas v največji bedi. Nima obike, nima stanovanji in glad je njih vsakdanji tovariš. A imajo zlato rusko, slovansko srce. Sami siromaci, ki često nimajo skorilice kruha, ki nimajo ničesar, a čemer bi se delili, pa pobirajo z največjim samozatajevanjem in požrtvovalnostjo darove za naše bedne dijake v Českoslovaški! To je res zgled prave bratske ljubezni! In nas je v dušo sram: zato otvarjam s tem zbirko za naše bedne, gladjujoče ruske akademike in apeliram na vse, ki imajo dobro srce, da darujejo v to svrhu. Darove sprejemajo naše uredništvo. Dosej so darovali tle-gospodje in dame: notar Hudovernik 100 Din, gospa Hudovernikova 50 Din, gospa Zora Janežičeva 50 Din, Fran Kapež 200 Din, Fran Starc 100 Din, dr. Alojzij Praunets 100 Din, dr. De-franceschi 100 Din in Rasto Pustolemšek 100 Din, skupaj 900 Din.

— Klub Primork ima svoj redni občni zbor v torek 4. aprila 1922 ob 5. uri popoldne v posvetovalnicu na magistratu, na kar se vabijo vse članice.

Občni zbor pevskega društva »Ljubljanski Zvon« se vrši v nedeljo, dne 2. aprila t. l. popoldne ob pol 3. v restavratorskih prostorih Narodnega doma. Vsi člani vladno vabljeni. Odbor.

Sentjakobski gledališki oder v Ljubljani, Florijanska ulica 27. I. Jutri v torek, 28. marca ob 8. uri zvezber burka »Španski muhac«. Predpredaja vstopnina v sentjakobske knjižnice danes in jutri od 5. do 7. zvezber.

Za vsesokolski zlet je nabralo sokolsko omizje v gostilni Brezovica 85 D. Srčna hvala!

Koncert priredi v nedeljo, dne 2. aprila v Sokolskem domu na Viču pevsko društvo »Slavija«, Vič - Glinice. Začetek ob 8. uri zvezber. Vstopnina se dobavlja v predpredaji pri g. Alb. Šinkovcu, brivcu na Glincih; na dan koncerta zvezber pa pri blagajni.

Koncert. V soboto, dne 1. aprila priredi profesor konservatorija Glasbene Matice in vijolinski virtuoz g. Jan Šlais svoj II. vijolinski koncert. — Vstopnice se bodo prodajale ob četrtek v pisarni Glasbene Matice. Koncert se vrši v dvorani Filharmonične društva.

Smrtna kosa. V Vel. LASTAB je umrl trgovec g. Ivan Ramovš, v Ljubljanski ga Marinka Bukovič roj. Skvarča. Blagih spomin!

Potres v Beogradu. V petek popoldne ob pol 2. je bil precel močan potres, ki so ga čutili zlasti v Beogradu in v bližnjih okolicah. Potres ni napravil nobene škode, samo s streh je popadalo nekaj opiek in nekaj starih dimnikov se je zrušilo. Vesti nekaterih listov o katastrofalnem potresu so bile pretirane. Potres so čutili tudi v Zemunu, Vranju, Pirotu Nišu, Šabici, Požarevcu, Smederevem, Valjevu, Aranđelovcu in Jagodini, a tudi v Vel. Bečkereku, Sarajevu, in Skoplju.

Moka 0 po K 23.— saj je tudi pri mestni aprovizaciji na Poljanski cesti št. 15, če se vzame tudi rženo moko.

Tragični konec. V nedeljo, 26. t. m., se je odigral na nekem dvorišču Casagrande tragični prizor. Angelo Casagrande, o katerem je predaval skladatelji Emil Adamič v klubu »Soča«, da je tekmo vojne izvršil celo vrsto nastrašenih zločinstev, je stonil sredv. dvorišča, prileg mirno za samokres in si končal življenje. Proti sebi je oddal sedem strelov. Šele pri sedmem se je mrtev zgrudil na tla. Casagrande je priselil iz Beograda. — Nemeza!

Od ženitovanja v zapor. Oblak Anton, delavec, stanujoč na Bleiweisovi cesti v barakah. Stavbene družbe, se je počelo pretečeno nedeljo. Kakor običajno, je tudi on v kroku svojih priateljev, da dan počeno praznovati pri kozarcu vina. Na ženitovanje pa je povabil tudi sodelavca Anton, delavec, stanujoč na Bleiweisovi cesti. Nič ne preprič. Dežman je začel siliti v Oblakovo zelo prijetno ženo, bahajoč se, da bi on lahko že preje Oblakovo ženo poročil. To pa je Oblaka nenalilo, zakadil se je v Dežmana, ga podrl na tla in na tleh leženemu Dežmanu zasadil nož v prsa. Mesto na ženitovanisko potovanje ga je poklican stražnik odpeljal v zapor. Dežmanu so fežko ranjenega odpeljali v bolnico.

Sokolstvo.

Akademija ljubljanskega »Sokola«. Ljubljanski Sokol je v soboto 25. t. m. zvezber priredil v telovadnici Narodnega doma sijaino akademijo v proslavo Šestdesetletnice obstoja slovanskega Sokolstva. Akademija, številno obiskana od izbranega občinstva, je dosegla velik moralni in umetniški uspeh. Proslavi Šestdesetletnice so prisostvovali general Dokicataša generalna konzulata Češkoslovaške republike g. dr. Zahorsky, ljubljanski podžupan g. Riko Jug, g. Dr. enig st. kot naista-rejši član ljublj. Sokola, bil je med ustanovitelji Sokolstva na tugu, in starešinstvo JSS.

Starosta JSS dr. Vladimir Ravnhar je v jedrnatem in toplem govoru orisal kratek pregled razvoja zgodovinsko-kultурne misije od Tyrša do časov, ko se je Sokol kreko začel širiti na slovanskem ineu, ko se je pred 60 leti ustanovil prvi Sokol na nas. Iskreno odobrenanem starišinem govoru je sledila telovadna akademija, ki nam je v markantnih točkah podala veliko razgorno črto.

Ključ za prevoz divov in drugega
vsičke v veliki izberi, dalle rezultate
nismo in jure za temeljito, sedanje
i. t. d. priporoča izberi
A. & E. Šteberne, Notarji in R.
Ljubljana

„Adria“
vanilija, sladkor, pacifni prah je naj-
boljši in domač izdelek. Dobri se povsod.
Adri-Tea, žafraan v zavitkih in odprt.
F. Štencik, Ljubljana, Gospodska ul.
Nev. 16. 1757

Bombaž
za pletenje v raznih barvah, kakor tudi
ročne odelje, se dobe v trgovini **Karl**
Prelog, Stari trg 12. 1646

2153

2152

2151

2150

2149

2148

2147

2146

2145

2144

2143

2142

2141

2140

2139

2138

2137

2136

2135

2134

2133

2132

2131

2130

2129

2128

2127

2126

2125

2124

2123

2122

2121

2120

2119

2118

2117

2116

2115

2114

2113

2112

2111

2110

2109

2108

2107

2106

2105

2104

2103

2102

2101

2100

2099

2098

2097

2096

2095

2094

2093

2092

2091

2090

2089

2088

2087

2086

2085

2084

2083

2082

2081

2080

2079

2078

2077

2076

2075

2074

2073

2072

2071

2070

2069

2068

2067

2066

2065

2064

2063

2062

2061

2060

2059

2058

2057

2056

2055

2054

2053

2052

2051

2050

2049

2048

2047

2046

2045

2044

2043

2042

2041

2040

2039

2038

2037

2036

2035

2034

2033

2032

2031

2030

2029

2028

2027

2026

2025

2024

2023

2022

2021

2020

2019

2018

2017

2016

2015

2014

2013

2012

2011

2010

2009

2008

2007

2006

2005

2004

2003

2002

2001

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

20010

20011

20012

20013

20014

20015

20016

20017

20018

20019

20020

20021

20022

20023

20024

20025

20026

20027

20028

20029

20030

20031

20032

20033

20034

20035

20036

2003